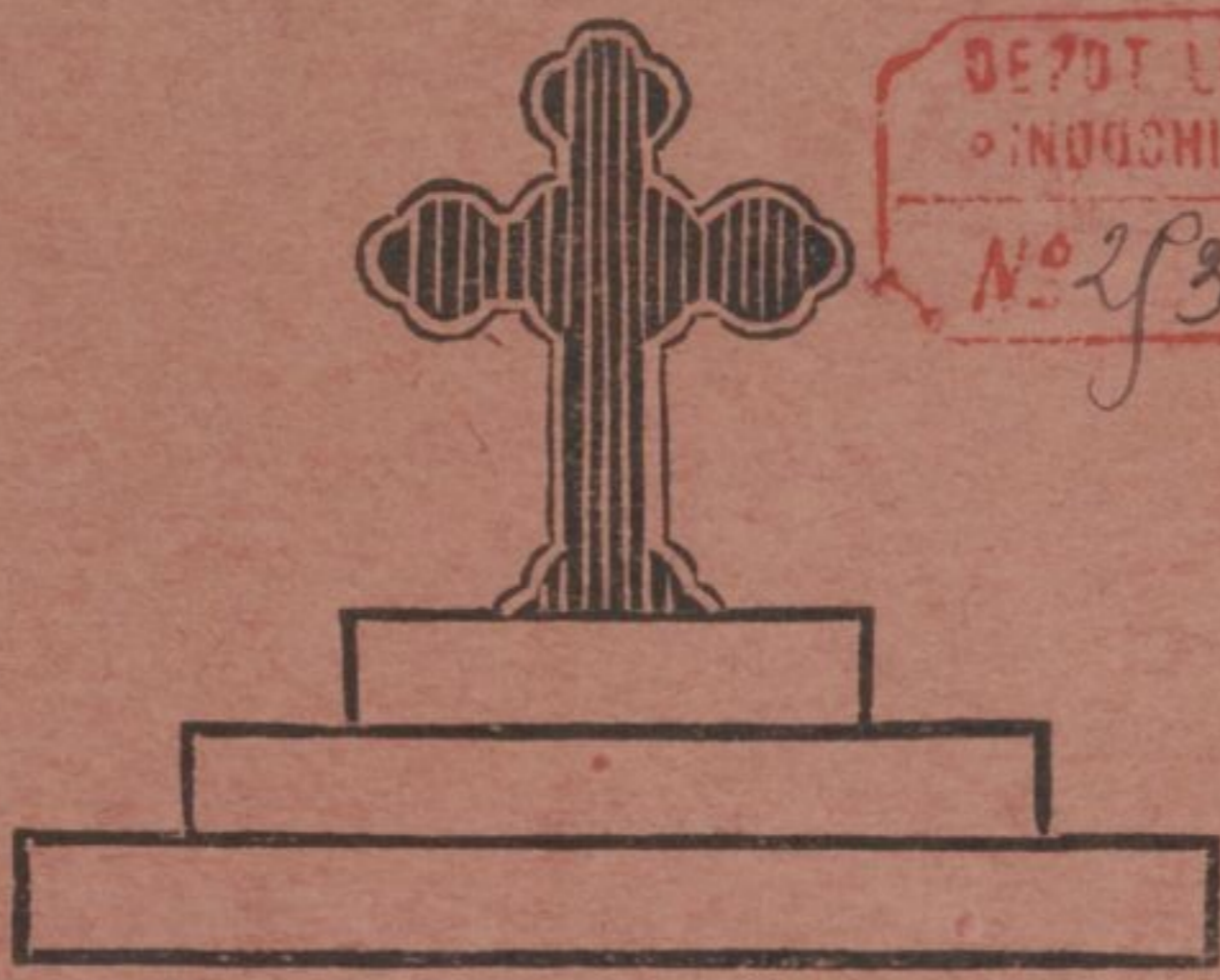

DEPT LEGAL
INDOCHINE
N° 29328

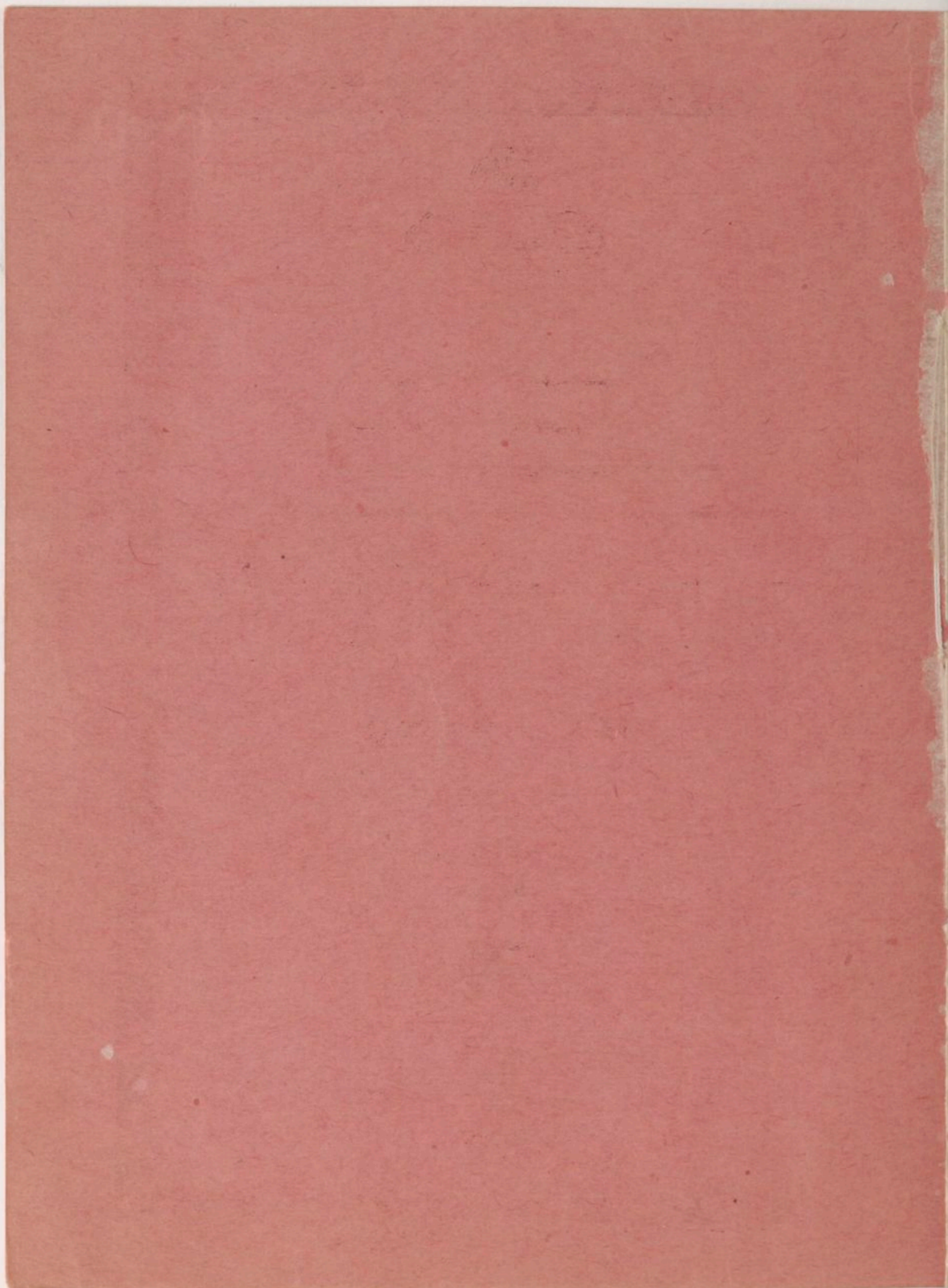
TRUNG-NGHĨA-TỘC
SỨ
HAIPHONG

忠義族

海防

16° Indoch. Piece
663

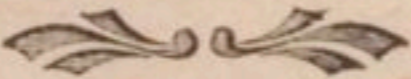

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 29328

TRUNG-NGHĨA-TỘC

SỬ

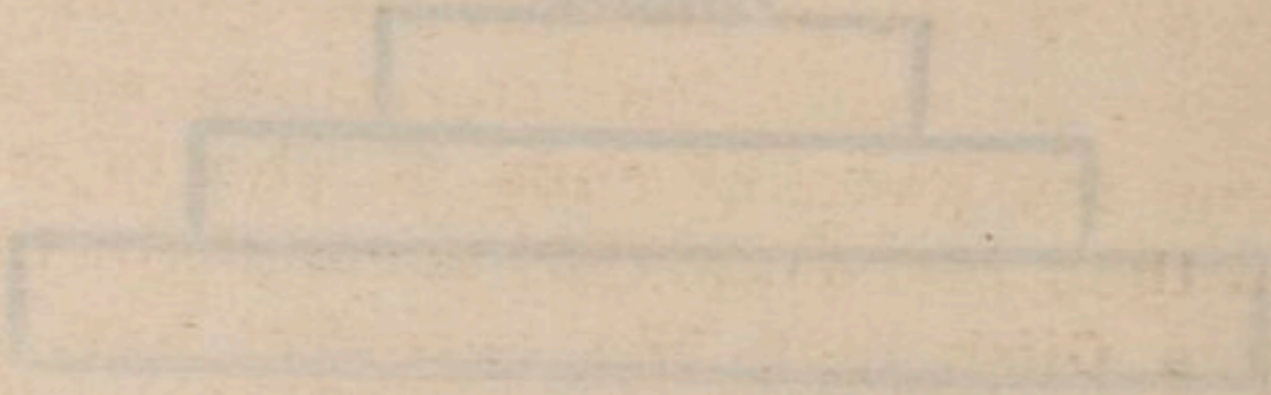
HAIPHONG

忠
義
族

海防

DEPT. LEAD
No. 2228

TRUNG-NGHIA-TUC

20

HALPHONG

忠
義
族
新
曲

T U A

MẤY nhời vấn tất nói về sự vào họ sẽ có ích lợi là thế nào.

Sự vào họ là cốt để giúp đỡ nhau phần hồn phần xác, cầu nguyện cho nhau khi sống và khi chết, nghĩa là khi người ta còn ở đời này. Đức Chúa Giời ban cho giàu sang phú quý, lắm con nhiều cháu thời đã đành, nhưng mà gặp khi chúa để cho ta ở bậc khó khăn thiếu thốn mọi đàng, thời ta cũng xin theo thánh ý Đức Chúa Giời, định cho ta ở đời này, chịu mọi sự khó mà lập công, để khi mệnh chung cho chóng được về chầu chúa đời đời.

Nhưng còn về phần xác thời sao ? khi ấy ai là người giúp đỡ lo liệu mọi sự khó ấy để cho được mồ yên mả đẹp như người, nếu được thể linh hồn ở nơi thiên quốc mới được vui lòng. Bởi vậy chúng tôi họp nhau suốt tài xuất lực, xin phép cha sứ, cùng Chính-Phủ bảo-hộ, lập lên một họ TRUNG-NGHĨA, và một nơi vườn thánh (Nghĩa-Địa) từ năm 1915 tại làng Nghĩa-Sá, vậy ai muốn vào họ cũng được, xin hỏi tại ông chùm chánh thời sẽ được như ý.

Các điều lệ họ Trung-Nghĩa đã định thời các vị sau đây trông coi việc họ như là ông chùm chánh, ông chùm linh ông trưởng họ, ông thư ký, ông thủ quỹ, ông chương đồng nam, bà chương đồng nữ, v.v. để coi sóc việc họ, thời buộe mọi bậc người phải giữ và phải theo, các điều luật xin kể ra sau đây, ước ao rằng ai lấy vì lòng kính Chúa ái nhân mà giữ cho lộn,

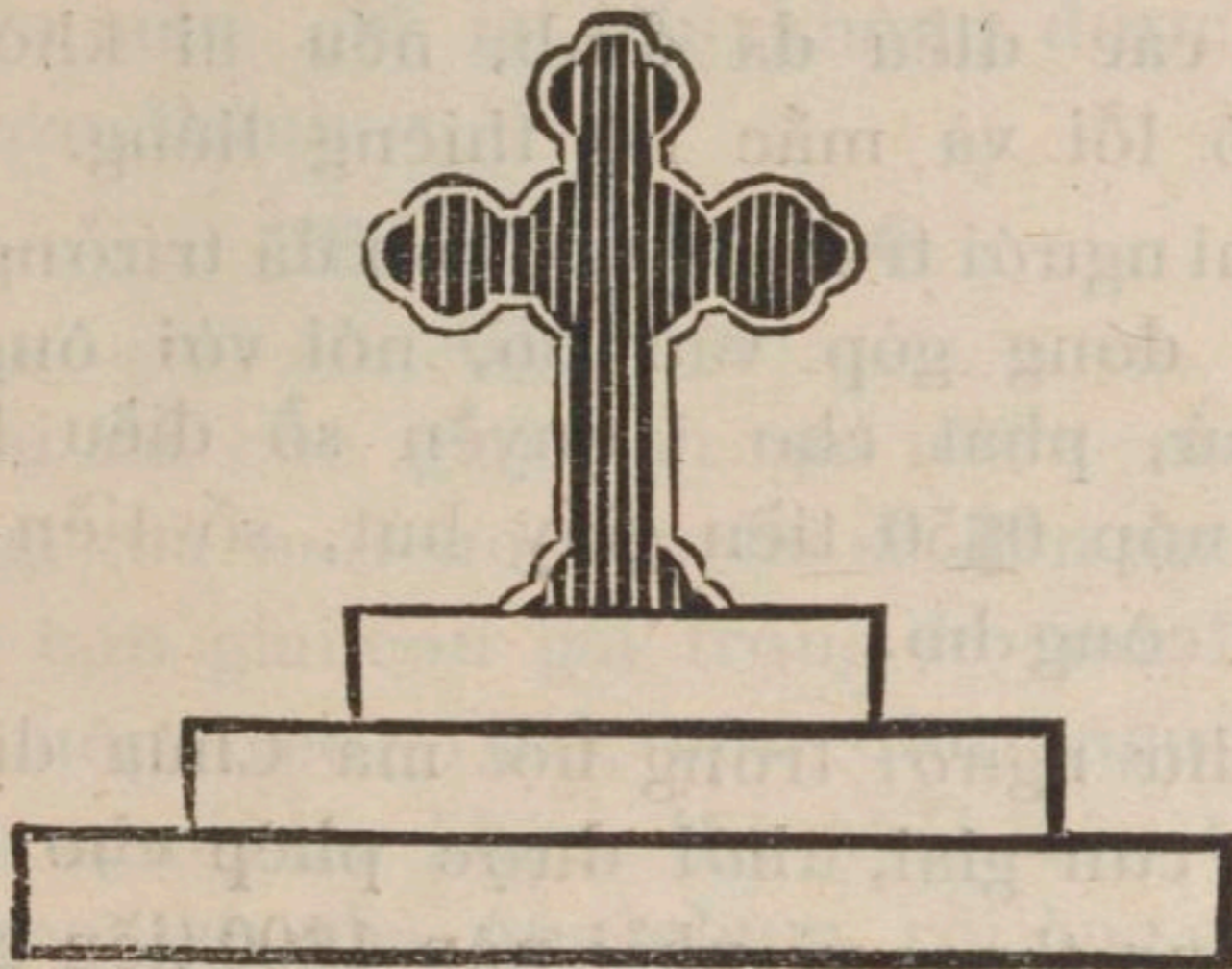
T. J. A.

Mấy nhớ vẫn tại nơi về sự vào họ sẽ có tên
lời là thế nào.

Sự vào họ là cốt để giúp đỡ nhau phần lớn
sao. cầu nguyện cho nhau khi sống và khi chết. nghĩa
là khi người ta còn ở đời này. Đức Chúa Giê-su
cho người sống như vậy. làm con nhiều như thế để
đánh. nhưng mà gặp khi chết để cho ta ở bậc khác
khác thìu thần mới đánh. thời ta sống xin theo thành
ý Đức Chúa Giê-su. định cho ta ở đời này. chịu mọi
sự khổ mà lập công. để khi mệnh chung cho chúng
được về nhà của đời đời.

Nhưng còn về phần sao thời sao? khi ấy ai là
người giúp đỡ là như mọi sự. khi ấy để cho được
mở mắt mà gặp như người. nếu được thế như hồn
ở nơi thiên quốc mới được vui hơn. Bởi vậy chúng
tôi họp nhau suốt tại xuất lực. xin phép của sự. công
Chinh-Phó báo-ho. lập lên một họ TRUNG-NHĨA. và
một nơi vườn thảo (Nghĩa Địa) từ năm 1918 tại
làng Nghĩa-Số. vậy ai muốn vào họ cũng được. xin
hỏi tại ông chấp thành thời sẽ được như ý.

Các điều là họ Trung-Nghĩa đã định thời các vị sau
đây trong coi việc họ như là ông chủm thành. ông
chánh tinh ông trưởng họ ông thư ký. ông thủ quỹ.
ông chương đồng năm. đã chương đồng năm. v. v. để
coi các việc họ. thời bước mọi bậc người phải giữ
và phải theo. các điều luật xin kể ra sau đây. v. v.
no rằng si lấy vì lòng kính Chúa ở nhân mà giữ
cho lớn.

ĐIỀU THỨ 1

Người mới vào họ thời phải đóng tiền chân là năm đồng (5\$00). Và hễ khi qua đời thời họ sẽ báo ơn (hoặc chồng hoặc vợ) cả hai người đều được hưởng 1 lễ Missa, và 1 vòng hoa đáng giá là 0\$50, và được để sác trong vườn thánh, khi tứ thân phụ mẫu qua đời, cũng được để sác trong vườn thánh, và họ sẽ viếng 1 vòng hoa đáng giá là 0\$50, lại con cái chưa đến tuổi chưởng thành, mà qua đời cũng được để sác trong vườn thánh, nhưng không có lệ phúng.

ĐIỀU THỨ 2

Người trong họ nên biết

Hễ đã là người trong họ thời phải hỏi ông chùm dương thứ, mà lấy 1 quyển sổ điều-luật họ và phải giữ các điều đã định, nếu ai không giữ thời sẽ có lỗi và mắc nợ thiêng liêng.

Lại khi người trong họ có con đã trưởng thành, thời phải đóng góp vào họ, nói với ông chùm dương thứ, phát cho 1 quyển sổ điều luật họ, rồi phải nộp 0\$50 tiền giấy bút, số tiền này sẽ làm của công họ.

Còn như người trong họ mà Chúa định cho không có con gái, thời được phép cho 1 người con gái đồng theo, và phải nộp 1\$00 tiền giấy bút.

ĐIỀU THỨ 3

Coi sóc kẻ liệt

Trong họ hễ có ai ốm đau, thời người nhà phải báo cho ông chùm ông chưởng biết, hay là các người giữ việc họ cũng được, để giúp đỡ cách nào cho được dước Cha, để sùng tộ chịu lễ, và chịu các phép trong đạo, thế mà ai lỗi điều này, thì phải loại ra ngoài họ, mà không được đòi tiền chân đã đóng, và không được hưởng quyền lợi gì cả.

Còn như là sự coi sóc kẻ liệt, thì đã có ông

chùm Linh, và ông trùm trưởng cũng phải thăm viếng, hoặc kẻ liệt có mắc ngăn trở cách nào, thì trình Cha để người lo liệu — nếu kẻ chết không gặp Thầy Cả để chịu các phép, hay là không ăn năn giở lại, thì không được đề sác trong vườn thánh.

ĐIỀU THỨ 4

Giá thú

Nhà ai có con trai con gái nhớn mà lấy vợ lấy chồng, mà mời họ, thì họ sẽ đến mừng 1\$00, còn như con trai con gái trong họ mà lấy nhau, thì phải nộp treo 1\$00, còn như người họ ta mà đi lấy người họ khác, thì phải nộp treo 2\$00 — nộp treo tại nhà ông trùm, rồi ông trùm cho giấy có dấu nhận thực cho, số tiền này để làm của công họ.

Còn như ai lấy vợ lấy chồng mà không giữ phép đạo, lại đi lấy người khác, hay là đi giai gái để vợ con kêu dêu, đến tai họ biết thì bắt khoán 5\$00, nhà ai có con gái đi làm việc đó cũng bắt khoán 5\$00.

Hoặc nhà ai lấy vợ lấy chồng vô đạo, hoặc theo nhau, thì họ bắt người ấy hay là cha mẹ người ấy 5\$00 vì bằng có ai không chịu nộp, thì họ sẽ trình Cha mà đuổi ra ngoài họ, người ấy sẽ không được đòi quyền lợi gì cả, chiều theo điều lệ thứ tám (8).

ĐIỀU THỨ 5

Đổi chỗ ở hay là đổi đi xa

Nếu ai đổi chỗ ở hay là đổi đi xa, thời phải đến nói với ông chùm đương thứ biết, để vào sổ cho tiện khi thông báo việc họ, và người ấy phải theo điều lệ thứ 6 mà giữ, lại đến khi mệnh trung, gia nhân người ấy phải đến báo cho ông chùm đương thứ biết, để tiện việc phúng viếng và xin lễ cho linh hồn mới qua đời ấy.

Thế mà ai phải đổi đi xa không có thể đóng góp được, thời được phép khi giở về bản tỉnh (HAIPHONG) phải đến nói với ông chùm đương thứ xin đóng theo cũng được, thế mà khi đã giở về bản tỉnh, mà không nói với ông chùm xin đóng theo đến lúc mệnh trung mới đến báo cho họ biết, thời người ấy không có quyền lợi gì cả, và không được đòi tiền chân đã đóng.

ĐIỀU THỨ 6

Đóng góp việc họ

Những các nhân viên trong họ, thời hàng năm phải đóng một số tiền là 1\$20 nếu ai có thể đóng ngay một lúc cũng được, thời có giấy biên lai, hay là đóng làm 2, 3 lần cũng được, số tiền này sẽ làm việc Chúa hàng năm như là:

Dược lễ SANGTI, lễ Quan-Thầy, và các tuần

Thánh v. v...

Khi người trong họ đi thu tiền, trong ba lần không đóng cho, thì người thu tiền không đến thu nữa, và lúc có thời phải mang đến nhà ông chòm mà đóng, mà hạn một năm không đóng số tiền ấy, thì kể như người ra họ, sau này người ấy không được kêu nại điều gì nữa, lại khi cần đến những ông phần việc, hoặc việc họ hay là các nơi khác mời, thời ông chòm ông trưởng lựa trọn sem ai có thể đi được thời người ấy phải vui lòng nghe, nếu từ chối không thể đi được, đồng thời lại đi phần việc họ khác, thời họ bắt khoán người ấy 0\$50.

Còn về sự đồng nhi học trò, thời ông bà nào có con giai con gái đã có trí khôn thời phải giao cho ông chương bà chương, để đi đồng nhi học trò, cho được học kinh và học các lễ đạo, nếu cha mẹ nào mà lổi điều này, thời sẽ có tội trước mặt Đức-Chúa-Giời.

ĐIỀU THỨ 7

Hội việc họ

Khi hội việc họ, thì trên dưới phải có lễ phép, nếu ai ăn nói bậy bạ thì họ sẽ bắt khoán 0\$50.

Và cứ theo lệ hàng năm tới lễ Quan-Thày họ, là ông Thánh JUAN-BAOTIXITA là ngày 24 Juin thì

hội việc họ, và tính sổ tất niên, hoặc không gặp vào ngày chủ nhật, thì hoãn đến chủ nhật tới, khi ấy đã có giấy mời, định giờ nào sem lễ và giờ hội việc họ, hoặc ai bận không đến thì tùy ý, nhưng khi họ bàn định điều gì đã thỏa thuận và làm biên bản xong rồi, sau không ai được oán thán gì nữa.

ĐIỀU THỨ 8

Sự tổng táng

Khi người trong họ qua đời thì được để sác trong vườn thánh, còn như người mắc ngăn trở về phép đạo, mà đã ăn năn giở lại, được chịu các phép bí tích, cũng được để sác trong vườn thánh, còn những người kể ra sau đây, thời không được để sác trong vườn thánh:

- (1) Người mắc ngăn trở không được chịu các phép trong đạo, hay là không chịu ăn năn giở lại.
- (2) Người mắc bệnh truyền nhiễm (như là bệnh phong hủi).
- (3) Những sác người nhớn hay là trẻ con không được chịu phép rửa tội, hay là sác trẻ con lỗi phép đạo đều không được để trong vườn thánh.

ĐIỀU THỨ 9

Sự ký táng

Về sự ký táng thời ông chùm đương thứ, có quyền cho đề được, nhưng mà phải xem sét cho kỹ càng các điều như sau này:

Phải là người có đạo tốt lành.

Và là người không mắc bệnh truyền nhiễm. Khi xem sét kỹ càng rồi có thể cho đề được, thì người nhơn từ 18 tuổi trở lên là phải 20\$00.

Người bé từ 17 tuổi trở xuống là phải 10\$00.

Rồi ông chùm phải sắp đặt để cho có thứ tự, song đến khi hội việc họ là ngày lễ Quan-Thầy thì trình sớ, khi ấy ông chùm đương thứ phải đem trình quan viên họ biết, và không được đề quá hạn kỳ lễ Quan-Thầy, nếu ông chùm tự ý cho đề quá hạn không trình quan viên họ biết, đề vào sớ, thời ông chùm sẽ phải bồi thường số tiền ký táng ấy, rồi họ lại bắt khoán 2\$00 và bãi dịch.

ĐIỀU THỨ 10

Phúng viếng

Các người trong họ khi qua đời họ sẽ phúng theo điều lệ thứ 1.

Còn như các chức dịch chùm trưởng, ông chương, bà chương, và các vị khác làm việc trong

họ, khi qua đời mà được thanh thỏa, hay là làm việc được lâu, thời họ chiêu theo từng khóa mà tặng lễ phúng, thí dụ :

Ông chùn chánh làm đủ 1 khóa là 3 năm thì được
1 lễ MISSA 1 lễ mờ.

thế mà 2 khóa là 6 năm thì được
2 lễ MISSA 2 lễ mờ.

nếu làm được lâu cứ theo lệ mà tăng lên.

Thế mà ai làm việc không hết phận sự, hay là bất mãn thì họ sẽ không báo ơn lễ gì cả, chỉ được hưởng điều lệ thứ 1 mà thôi.

Còn như các viên bà chức dịch, cứ theo như ông thì được hưởng một nửa lễ phúng, đền công khó nhọc, trên đây là họ viếng riêng, họ lại còn viếng về nhân xuất nữa, theo điều lệ thứ 1.

ĐIỀU THƯ 11

Đưa sác

Về sự đưa sác, theo luật họ thời buộc mọi bậc người phải đi đưa sác, cùng cầu nguyện 3 tối, cho linh hồn mới qua đời, nếu ai không có thể đi được, thời phải có nhờ kiếu, thế mà ai không theo, hay là quên, thì phải phạt một hào 0\$10, số tiền này tự mình phải mang vào nhà thờ, bỏ vào hòm tiền các linh hồn nơi lửa luyện tội, xin một chàng hạt chỉ riêng cho linh hồn ấy,

nếu không sẽ mắc nợ thiêng liêng cùng linh hồn ấy.

ĐIỀU THỨ 12

Người trong họ, và người mới vào họ nên biết.

Theo như biên bản trong họ hôm 30 Juin 1935 N. 53 thời sửa đổi lại đôi chút như sau này :

Những người đã có chân trong họ rồi, hay là mới vào họ thời quyền lợi được theo như điều lệ thứ nhất (1).

Thế mà người trong họ đã có vào họ khác, hay là người họ khác lại muốn vào họ Trung-Nghĩa này nữa, thời quyền lợi chỉ được như sau này :

Khi người ấy mệnh trung hoặc chồng hoặc vợ, họ chỉ phúng và xin lễ báo ơn cùng để sác trong vườn thánh mà thôi, chứ không được đưa đòn (se) của họ, còn như tứ thân phụ mẫu cùng con cái chưa đến tuổi chưởng thành mà qua đời cũng được để sác trong vườn thánh, nhưng không có phúng cùng không được đưa đòn (se) của họ.

ĐIỀU THỨ 13

**Các ông sáng lập và chức dịch
họ Trung-Nghĩa từ năm 1915.**

Ông chánh chòm Vũ đình Lộc.

ông chánh chùm Vũ đình Giác.
ông » » Nguyễn hữu Phương.
ông » » Lã đình Vĩnh.
ông » » Vũ quang Giậu.
ông lý » Nguyễn văn Ngự.
ông chương họ Đinh văn Tam.

Các ông đi quyền giao và bỏ ở trong họ, nên đã mua được 4 sào 8 miếng đất giá là 80\$00, rồi đến năm 1933 ông bà Phạm văn Chức, công đức vào họ 3 sào 8 miếng và 1 cô se đưa sác với một cô đòn đưa sác trẻ con, cộng cả đất và se và đòn, đáng giá hơn 600\$00, lại ông chánh chùm Lưu đức Tuyên thay quyền họ với ông chùm Nguyễn văn Ngự, đứng dàn sếp với ông chùm Ái (người họ An-Tân) cho ký táng người nhà ông ấy, trong đất họ ta, cho nên ông chùm Ái mới công đức cho họ ta 1 sào 2 miếng đất ấy, số đất này bây giờ mở chung với số đất ông bà Phạm văn Chức công đức, như thế là có tới 9 sào đất để làm vườn thánh.

Kể qua các ông chức dịch đã sẵn lòng ra giúp việc họ xin kể ra sau đây :

Ông chùm Giác làm chánh chùm . . . . . 9 năm.
» chương Tam làm chương họ kiêm thủ
dịch . . . . . 14 năm

- Ông Vũ-Đình-Lộc làm phó chòm . . . 6 năm.
Bà chương Lộc làm chương đồng nữ . . . 15 năm.
Ông Lã-Đình-Vĩnh làm phó chòm . . . 12 năm.
» Nguyễn-Hữu-Phương làm chánh chòm 3 năm
1 tháng
» chương Tiến làm chương họ . . . 6 năm.
» Vũ-Đình-Lộc lại làm chánh chòm. . . 3 năm.
» Vũ-Quang-Giậu làm chánh chòm . . . 6 năm.
» Lưu-Đức-Tuyền làm chánh chòm . . . 9 năm
và đưng thay quyền họ về việc nghĩa - địa,
từ năm 1926 trở đi. . .
» Nguyễn-văn-Ngư làm chánh chòm . 7 năm
rồi sau lại làm chòm linh, từ năm 1939 trở đi.
» Lã-Đình-Vĩnh làm phó chòm. . . . 3 năm.
» Ngô-kế-Triệu làm chánh chòm . . . . 3 năm.
» Đinh-văn-Xuân làm chương họ từ năm 1935.
trở đi, lại quyền chánh chòm. . . . 5 tháng.
» Phạm-văn-Chức làm chánh chòm từ năm 1939
trở đi. . . .
» Nguyễn - vũ - Hay làm thư ký từ năm 1939
trở đi. . . .
» trưởng Dạm làm trưởng họ . . . . 10 năm.
Bà chương Sơn làm chương họ . . . . 15 năm.
Ông chòm Cao làm phó chòm đưng . . . 2 năm
bất mãn.

Những các vị kể ra trên đây, đã có công ra làm việc họ, mà bây giờ chúng tôi đã sem sét kỹ càng để mà nhớ lại, hoặc có sai nhầm chút nào, thời xin quý vị tha thứ cho, và xin quan viên họ nhớ cầu nguyện cho các vị ân nhân của họ.

Lại hôm 21 Mai 1939, ông bà Phêrô Thành (tức là M. Phạm-văn-Thành buôn bán ở tỉnh Tuyên-Quang có công đức vào họ 70\$00 để sắm 1 lá cờ Quan Thầy là ông thánh JUAN-BAOTIXITA của họ.

ĐIỀU THỨ 14

Tuần tứ kỳ

NOTA (*Nên biết*) Trong 1 năm có bốn tuần lễ tứ kỳ để cầu cho các linh hồn ở lửa luyện tội, là những kỳ lễ sau đây :

- (1) Thiên thần truyền tin cho rất thánh Đức-Bà.
- (2) Đức-Bà linh hồn và sắc lên giới.
- (3) Rất thánh văn côi Đức-Bà.
- (4) Đức-Bà đem con vào đền thờ và làm phép nển.

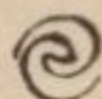
Thì người chức dịch trong họ buộc mình phải đi xin tiền, để giúp cho các linh hồn đang khốn cực ở trong lửa luyện tội, vậy ông bà nào hảo tâm mà cho, thì trước hết xin chỉ cho ông

bà mình, và người thân thuộc về mình, sau đến linh hồn còn đang phải giam cầm ở trong lửa ấy, vậy ông bà nào có lòng từ thiện mà cho thì cho, mà không thì thôi, xin kêu trách phàn nàn gì cả, về việc này không bắt buộc.

Bản Điều luật này đã duyệt ỵ tại Cha Sứ,
Sứ HAIPHONG ngày 10 Mai 1939

Fr. J. B. Vọng O. P.

Các viên chức tân cựu họ TRUNG-NGHĨA ký :

- M Cựu chánh chòm DOMINICO Nguyễn-văn-Ngư.
- M Chánh chòm PHÈRÒ Phạm-văn-Chức.
- M Chương họ J. B. Đinh-văn-Xuân.
- M Thư ký AUGUTINÔ Nguyễn-văn-Hay.
- M J. B. Lê-Trần-Tương.
- M DOMINICO Phúc.
- M J. B. Nguyễn-văn-Chính.
- M PAUL Thành.
- M JOSEPH Yên.

Le représentant de la chrétienté dite paroisse
Trung-Nghia par décision de M. le Résident
Supérieur du Tonkin du 3 Février 1932.

J. B. Lưu-Đức-Tuyên Ký

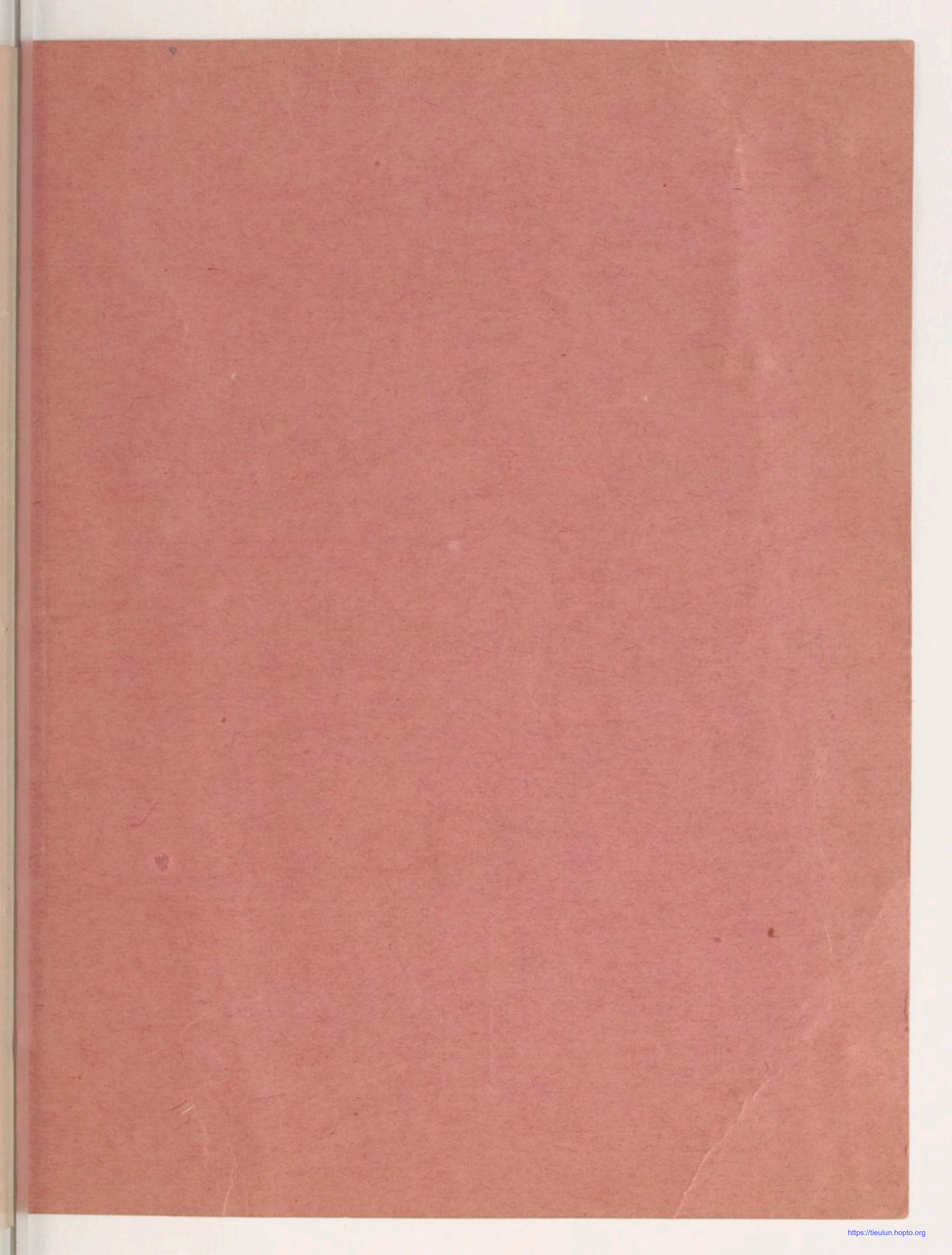

MỤC LỤC

- 1 người mới vào họ.
- 2 người trong họ nên biết.
- 3 coi sóc kẻ liệt.
- 4 giá thú.
- 5 đổi chỗ ở hay là đổi đi sa.
- 6 đóng góp việc họ.
- 7 hội việc họ.
- 8 sự tống táng.
- 9 sự ký táng.
- 10 phúng viếng.
- 11 đưa sác.
- 12 người trong họ và người mới vào họ nên biết.
- 13 các ông sáng lập và các chức dịch họ Trung-Nghĩa.
- 14 tuần kỳ hồn.

Imprimerie CHI-QUANG

37^d, B^d Amiral de Beaumont

HAIPHONG